

Darba aizsardzība būvniecībā – svarīgākās darba aizsardzības problēmas un iesaistīto institūciju pienākumi

Svarīgākie darba vides riska faktori būvniecībā un būvdarbu organizācijas ietekme uz tiem

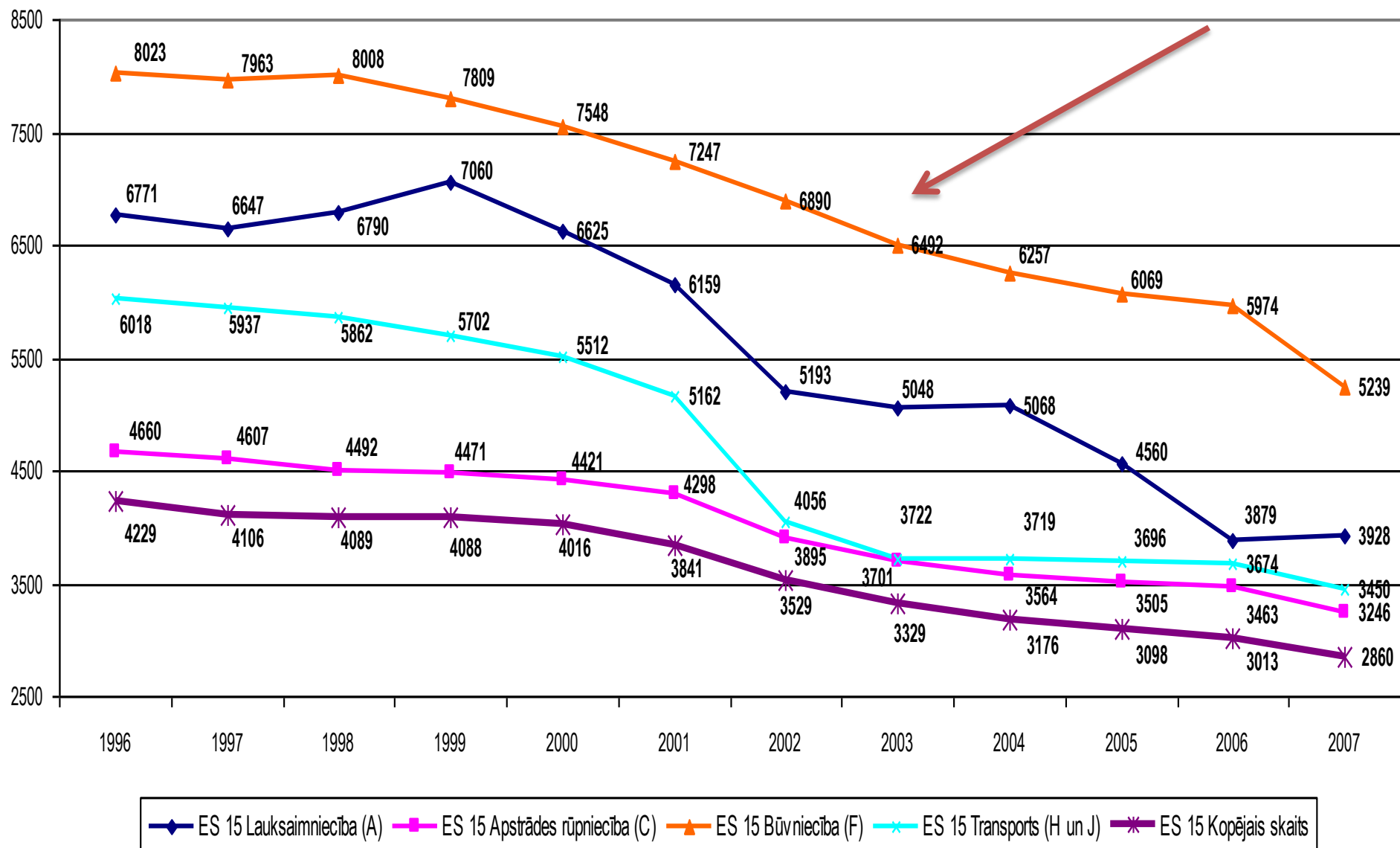

Darba drošības ekspertu viedoklis:

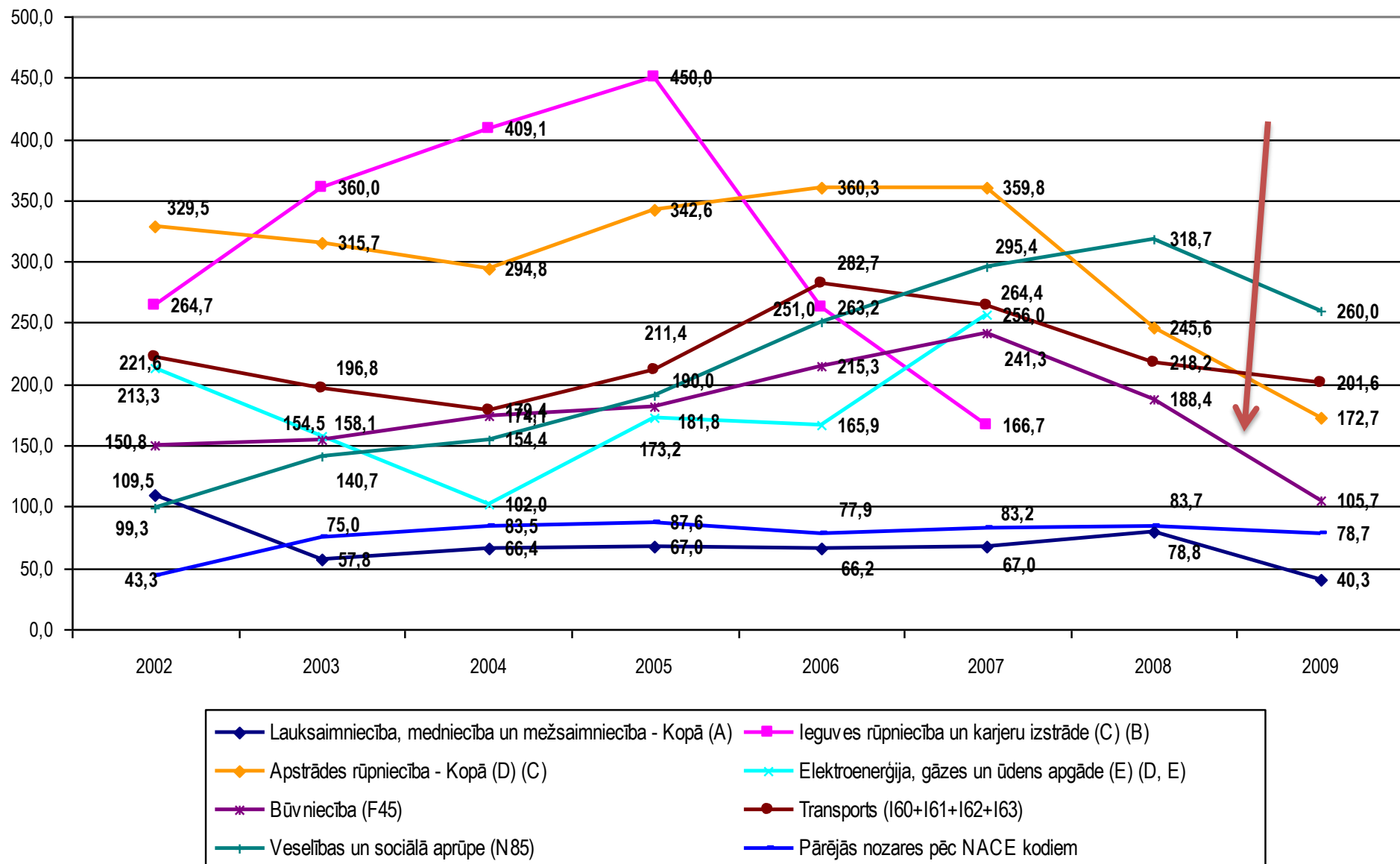
- ❑ Būvniecība no aroda veselības un darba drošības viedokļa ir ļoti komplicēta nozare ar lielu bīstamību!
- ❑ Ļoti plašs riska faktoru klāsts un kombinēta iedarbība

To apliecina arī nelaimes gadījumu un arodslimību statistika...tikai ne Latvijā!

Nelaimes gadījumos darbā cietušo skaits dažādās nozarēs ES valstīs uz 100 000 nodarbinātajiem (EUROSTAT dati par ES 15)

Nelaimes gadījumos darbā cietušo sadalījums pa nozarēm Latvijā uz 100 000 nodarbinātajiem

Statistika

Biežākie nelaimes gadījumi:

- Priekšmetu uzkrišana
- Nokrišana no augstuma vai dziļumā

Biežākās arodslimības:

- vibrācijas izraisītas slimības
- spondilozes ar radikulopātiju
- karpālā kanāla sindroms
- hroniskas obstruktīvas plaušu slimības
- dzirdes nerva (n. vestibulocohlearis) slimības
- radikulopātijas

Būvniecībā raksturīgs:

- ❑ **Nozare, kurā novērojams plašs veicamo uzdevumu klāsts, t.i. darbu daudzveidība**
- ❑ **Lielajos būvuzņēmumos:**
 - “melnā darba” darītāji – daudz fizisku smagu darbu
 - augsti kvalificēti darbinieki – vienveidīgi un bieži sarežģīti darba apstākļi (piemēram, flīzēšana, krāsošana)
- ❑ **Mazos būvuzņēmumos:**
 - plašs veicamo darbu skaits katram darbiniekam daudz jāzina un jāprot – “universālie kareivji”

Būvniecībā raksturīgs:

Garas darba stundas – tipiski 10-14 stundas, 1 brīvdiena:

- jāatceras, ka Aroda Ekspozīcijas robežvērtības ir domātas 8 stundu darba dienai – garākas darba stundas ievērojami palielina risku saslimt (troksnis, putekļi, ķīmiskās vielas u.c.)
- pēc 9 vai 10 darba stundām (vai strādājot bez brīvdienām) darbinieks zaudē uzmanību, tas veicina arī nespecifisko slimību attīstību
- kā liecina statistika, daudzi nelaimes gadījumi notiek vakaros (naktī) un brīvdienās

Būvniecībā raksturīgs:

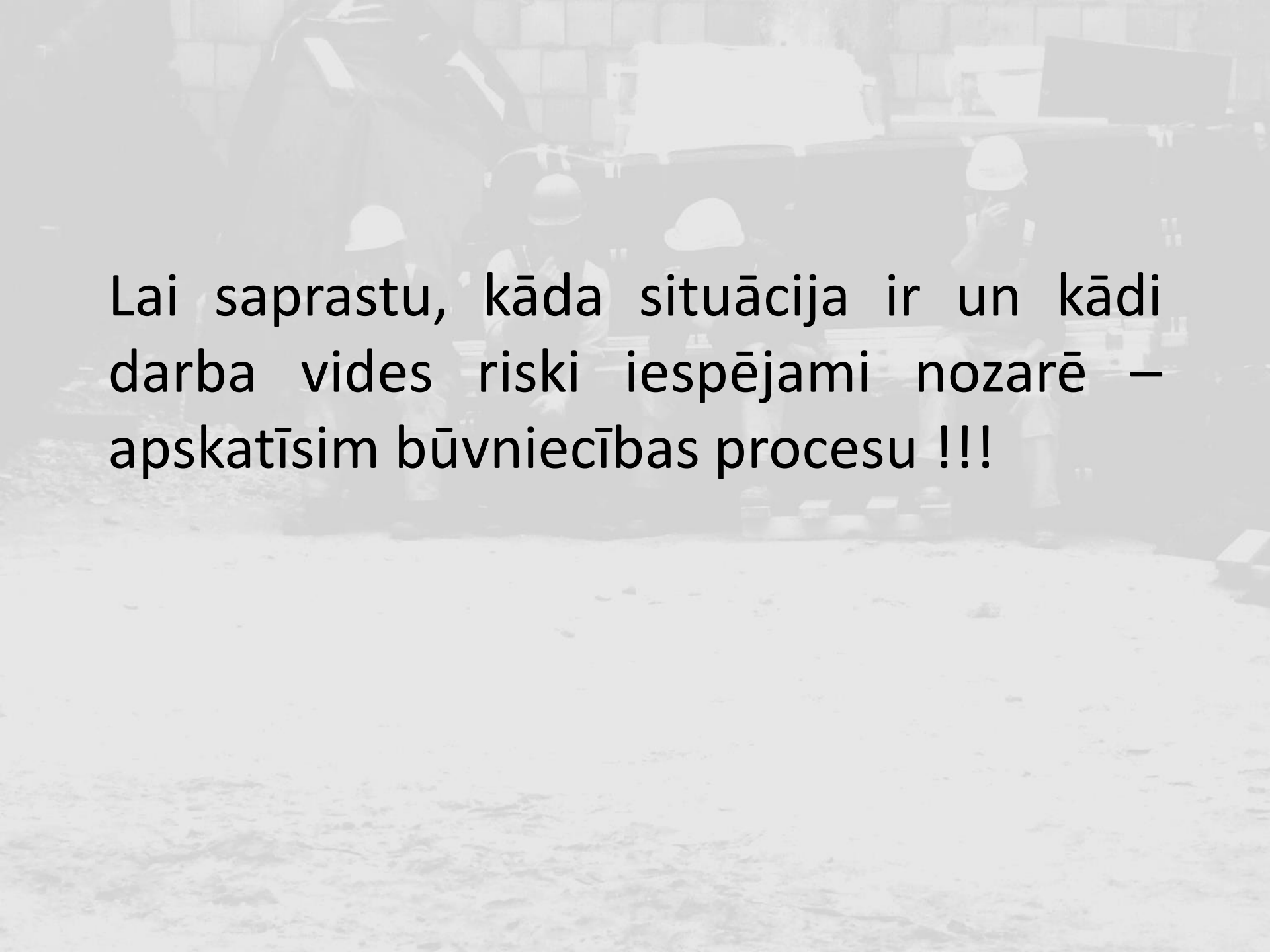
Slikti sadzīves apstākļi:

- trūkst piemērotas atpūtas telpas, t.sk. vieta, kur paēst, nomazgāties, pārgērbties

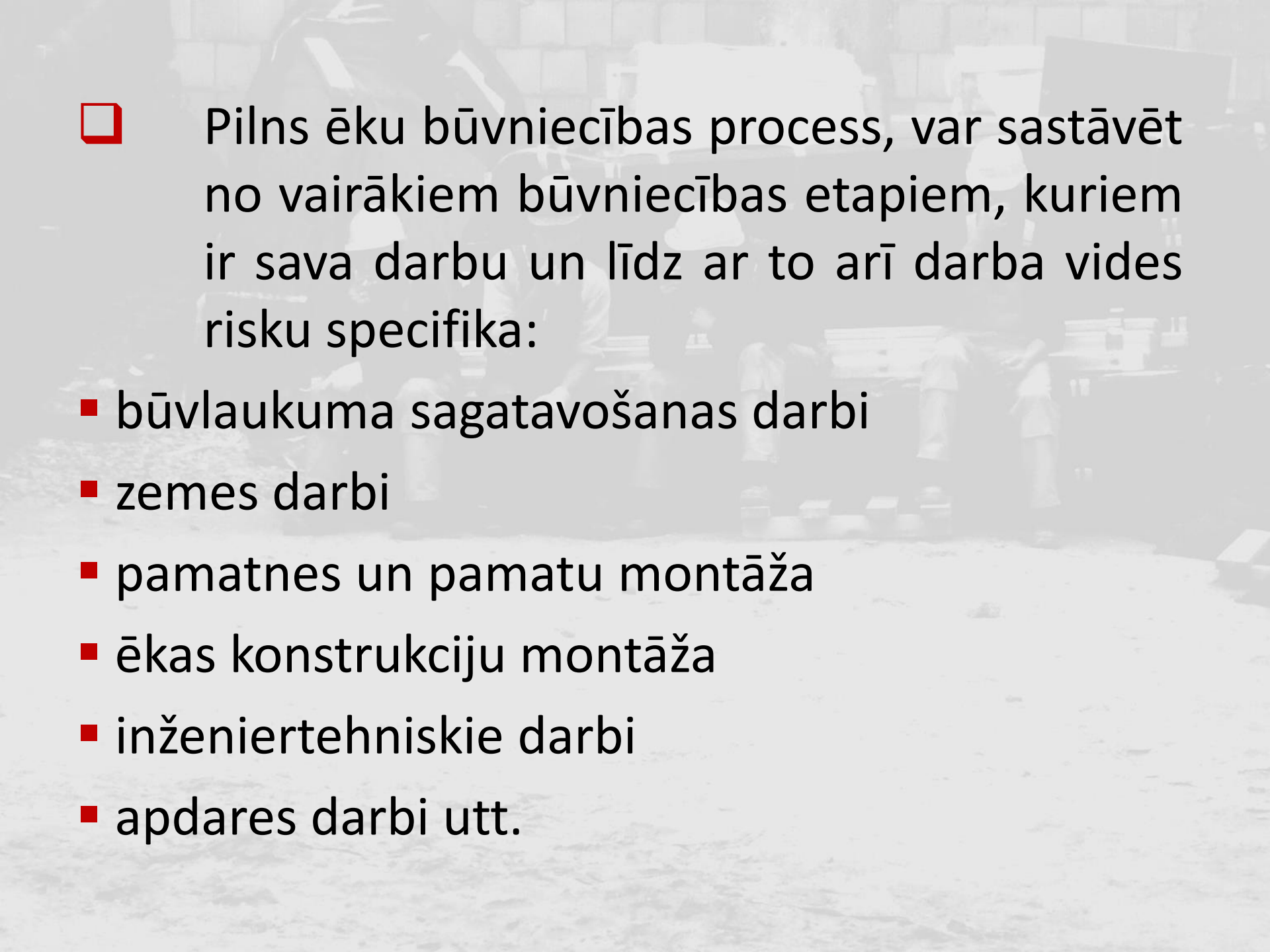

Formāla pieeja darba drošības pasākumiem:

- tehniskie un organizatoriskie pasākumi plānošanas posmā
- nepietiekama uzraudzība/kontrole, t.i. noteikto pasākumu izpilde būvdarbu laikā

Lai saprastu, kāda situācija ir un kādi
darba vides riski iespējami nozarē –
apskatīsim būvniecības procesu !!!

A faded background image showing construction workers in hard hats and safety vests working on a site with various materials and equipment.

❑ Pilns ēku būvniecības process, var sastāvēt no vairākiem būvniecības etapiem, kuriem ir sava darbu un līdz ar to arī darba vides risku specifika:

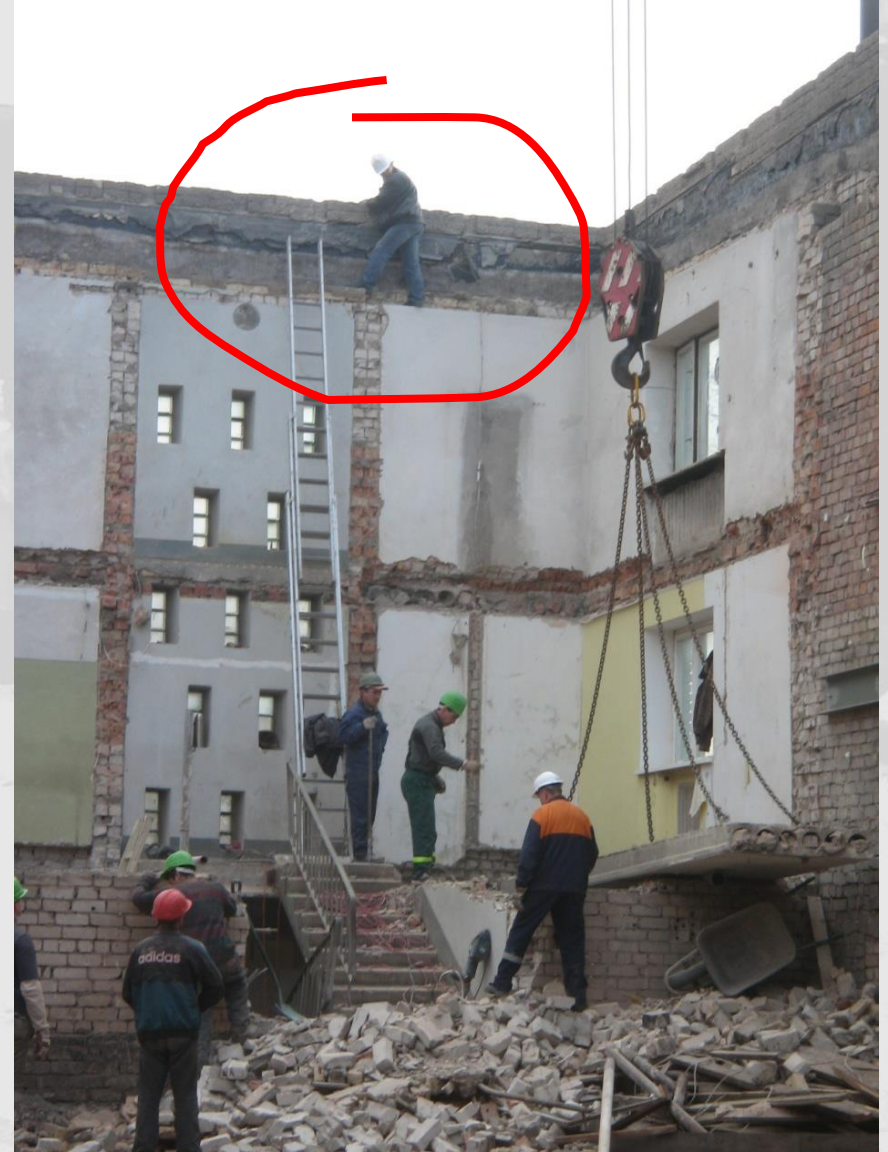
- būvlaukuma sagatavošanas darbi
- zemes darbi
- pamatnes un pamatu montāža
- ēkas konstrukciju montāža
- inženiertehniskie darbi
- apdares darbi utt.

Būvlaukuma sagatavošanas darbi

- ❑ Viens no sagatavošanās darbu veidiem var būt **demontāžas darbi**
- ❑ Atkarībā no demontējamo konstrukciju un būvju specifikas, ir nosakāms:
 - Troksnis
 - Putekļi
 - Vibrācija
 - Bioloģiskais risks
 - Ķīmiskais risks
 - Konstrukciju uzkrišanas risks

Zemes darbi

☐ **Zemes darbos** var tikt veikti:

- Grunts izstrādes darbi
- Ūdenslīmeņa pazemināšanas darbi
- Pamatnes sagatavošanas darbi

☐ Zemes darbos pārsvarā tiek izmantota tehnika, t.i. traktortehnika, kravas automašīnas, speciālā tehnika, palīgtehnika

☐ Iespējamie riska faktori zemes darbos:

- putekļi
- troksnis
- vibrācija

Pamatnes un pamatu montāža

☐ **Pamatu būvēšanā** var tikt:

- izmantoti gatavi pamatu bloki
- būvēti monolīta pamati, t.sk. veikti armēšanas darbi

☐ Pamatu būvēšanas darbos tiek izmantoti gan rokas instrumenti, gan būvtehnika

☐ iespējamie riska faktori:

- Konstrukciju uzkrišanas/saspiešanas risks
- Krišana no augstuma vai dziļumā
- Troksnis
- Vibrācija
- Ķīmiskais risks
- Fiziskas pārslodzes

Ēku konstrukciju, t.sk. sienu un jumtu montāža

- ❑ Ēku būvniecībā tiek izmantotas dažādas būvkonstrukcijas:
 - koka, metāla, dzelzsbetona konstrukcijas
- ❑ Darbos tiek izmantota gan tehnika (t.sk. kravas celtni, pacēlāji), gan rokas instrumenti (t.sk. leņķa slīpmašīna, zāģi utml.)
- ❑ Iespējamie riska faktori:
 - Konstrukciju uzkrišanas/saspiešanas risks
 - krišana no augstuma/dziļumā
 - troksnis un vibrācija
 - fiziskas pārslodzes

Apdares darbi

☐ Apdares darbi iedalās:

- Ārējā apdare
- Iekšējā apdare

☐ Apdares darbos ietilpst: virsmu apmešanas, sagatavošanas, krāsošanas, flīzēšanas darbi utml.

☐ Iespējamie riska faktori:

- Krišana no augstuma vai dziļumā
- Troksnis
- Vibrācija
- Putekļi
- Ķīmiskais risks
- Fiziskas pārslodzes

Pārvietošanās objektā

Darba aizsardzības pasākumu organizēšana būvprojekta laikā

- ❑ Lai būvprojekta laikā īstenotu cilvēku veselībai un apkārtējai videi drošu būvniecības procesu, nepieciešama efektīva DARBA AIZSARDZĪBAS KOORDINĒŠANA
- ❑ Formāla un neprofesionāla pieeja no būvprojektā iesaistītajām pusēm drošības jautājumos nav pieļaujama

Pie objekta pieņemšanas ekspluatācijā
uzrādīt aktu par kopējo pārstrādi
izvesto būvniecības atkritumu daudzumu
saskaņā ar Rīgas domes 22.10.2002.
saistošajiem noteikumiem Nr.36

Pirms ekspluatācijas uzsākšanas
UZRĀDĪT
Rīgas pilsētas Būvinspekcijas
pārstāvim

RĪGAS PILSĒTAS BŪVVALDE

Amatu ielā 4, Rīgā, LV- 1050, reģ. Nr. 90002719440, tālrunis 67105800, fakss 67012805,
e-pasts: buvvalde@riga.lv, www.rpbv.lv

BŪVATĻAUJA Nr. [redacted]

derīga līdz 2012. gada 01 [redacted]

Izdota

As [redacted]

(pasūtītāja fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods, adrese un tālruna Nr.)

vai juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas Nr., juridiskā adrese un tālruna Nr.)

objekta Angāru nojaukšana [redacted]

gā

(būvobjekta nosaukums un adrese)

būvniecībai

Būvprojekta autors [redacted]

Rīgā,

(fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods, adrese, sertifikāta Nr. un tālruna Nr.)

[redacted]
vai juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas Nr., būvkomersanta reģistrācijas Nr., juridiskā adrese un tālruna Nr.)

Būvuzraugs

nav

(vārds, uzvārds, personas kods, adrese, sertifikāta Nr. un tālruna Nr.)

Autoruzraudzība

nav

(fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods, adrese, sertifikāta Nr. un tālruna Nr.)

vai juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas Nr., būvkomersanta reģistrācijas Nr., juridiskā adrese un tālruna Nr.)

Būvuzņēmējs [redacted] SIA

(juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas Nr., būvkomersanta reģistrācijas Nr., juridiskā adrese

[redacted]
un tālruna Nr. vai fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods, adrese, sertifikāta Nr. un tālruna Nr.)

Atbildīgais būvdarbu vadītājs [redacted]

(fiziskās personas vārds, uzvārds, būvprakses sertifikāta Nr. un tālruna Nr.)

Darba aizsardzības koordinators

nav

(fiziskās personas vārds, uzvārds, personas kods, adrese, sertifikāta Nr.)

un tālruna Nr. vai juridiskās personas nosaukums, reģistrācijas Nr., juridiskā adrese un tālruna Nr.)